

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre	8 korona.
Egy évre	12
Videkre Negyedévre	6
Egy évre	20

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

ROSTA.

Uj esztendő! ... Patvarba uj! ...
Olyan ócska, kopott, régi kaptára huzott bizony ez is, a minőt eleget láttunk már — négy száz esztendő óta!

Jó reménységgel alig köszönthetjük ezt az új évet, melynek mindjárt első napjaiban kezdődik az adáz politikai tusa, mely egykori elvarátokat, sokáig a haza javára együtt működött férfiakat állit egymás ellen csatasorba.

A jövődöbe senki sem láthat; de talán sobase takarta a holnap bizonytalanságát oly sürü felhötömeg, mint most, a mikor két elszánt, szenvedelmes tábor esküszik egyaránt arra, hogy a nemzet érdekében neki van igaza ... Folyik a versengés a nemzet nevében, a nemzet rovására. A nemzet pedig szegény, nem szól semmit. Oly idöket él a magyar nemzet, hogy könnyen elkövetkezhetik reá a nagyszerü halálnál sokkal sujtóbb sivar lét, a mikor neki már minden mindegy! ...

Holnap Budapesten lesz a magyar király. Kedden még egyszer, de csupán néhány percre összeül a képviselöház, aztán a mécs még utolsó nagyot lobban és — kialszik. A honatyák fölmennek a várba, meghallgatják a királyi trónbeszédet és azzal aztán szét futnak a drága szép hazába és megkezdődik a csörgösiplikás herceg, a bohó farsang uralkodása.

Az ország 326 választó kerülete áll több községből, a hol tehát jogos, törvényes a fuvardíj. Ezekben a kerületekben a szavazók abszolút többségének beszállítására csupán a fuvardíj két millió korona. Ehhez jön még a választás napján a megengedett alkotmányos költség, a választók ellátása étellel, itallal és szivarral. Téli választások lesznek, — talán csikorgó hidegben, fagyban, hófúvásban. Majd máglyákat raknak, disznókat ölnek, lacikonyhák tüzénél-boránál melegszenek az emberek.

De azért hej! mennyi betege lesz a választásnak! A választások után átvesszik szerepüket az — orvosok!

Debrecennek a politikai zavarok közt nemes, szép, nagy ünnepe is lesz az esztendő elején, január 28-án, Csokonai Vitéz Mihály halálának századik évforduló napján.

Elmés, ügyes, találó gondolat volt a Csokonai-körtől, hogy a költőnek éppen a halála napját ünnepli meg országos irodalmi ünnepel. Mert a magyar költő születése, születésnapja bizony nem alkalmas a megemlékezésre, az ünnepi örvendezésre. Mivelhogy a magyar költő sajna! igazában csak akkor kezd élni, a mikor már meghalt!

Csokonait is a halál váltotta meg a nyomoruságos életviszonyok sivárságából! Lelke kiszabadult az akkori debreceni copf, maradiság, szüklelküség és köznapiság fojtó öleléséből és végre szabadon szállhatott és érvényesülhetett. A halál adott csak igazi életet neki! Így hát derék a költő emlékezetét halálának százados évfordulóján megünnepelni. Csak aztán valami csuf politikai záporosd el ne mossa a sugaras szép nemzeti ünnepet!

1905.

Uj esztendő küszöbére lépett az emberiség. Sok eseményével, zivatarával, lehetőleg kevés derüjével, bünével, hazugságaival és igazságaival elmúlt az ó-esztendő, hogy elfoglalja helyét az az ifju, fehér, hótiszta uj esztendő.

Ez a kép merül fel évről-évre az emberi lélekben, valahányszor sirjába döl egy esztendő, hogy megszülessék a másik. Pedig hazug-hamis ez a kép, mert az idök végtelenében nincs elosztottság és minden elmült év ráüti a maga bélyegét a következőre. Hiszen ebben rejlik a fejlődés, az örökös evolúció törvénye, ez a szervezeti működés szabálya.

Az uj esztendő fehér fátyolköntösét, amelylyel a költőiség a születő év ártatlan tisztaságát akarja jelezni, sárral föcskendez az elmült év szennyre vagy aranyrózsákkal hinti be az elmült év erénye.

Az uj év csak bizonyos eredmények, bizonyos számok összeírásának fix ideje, valami terminus-féle, amelyen az ember önmagának beterjeszti a maga élete folyásának részlet számláját.

De ez a terminus épen ezért fontos. Mert alkalmat ad az embernek arra, hogy elmélkedjék a maga életének egy kis periodusa fölött, alkalmat ad arra, hogy leszürje magának az események, élelmények tanulságait, amelyeket okos könyvvittel az uj évnek törzslapján a nyereségek számlájára írhat.

Hát huzzuk meg mi is az elmült esztendő mérlegének vonalát. Lássuk, mik azok a tanulságok, melyek a következő esztendőben, az ujban, amely ime ránk köszöntött, segítségünkre lehetnek az élet megvívásában.

Az elmült év társadalmi, politikai törekvéseinek harcvonalában az anyagi, gazdasági megerősödésnek elvét láttuk diadalmasan előrenyomulni. Nem gyakorlatilag ugyan, de teóriában. Gazdaságilag, anyagilag megerősödni annyit tesz, mint biztosítani, egy örök élet

alapfelvételeit. Mi még ez évben csak az elméletig jutottunk el. Az elméletig, amely mint a közszükség érzése nyilatkozott meg egy hatalmas társadalmi óhajban. De ez is valami!

Mert voltak idök, oh, még nagyon közel vannak hozzánk amikor ezt az elméletet azzal a magyar göggel, amely évszázadok öröksége gyanánt maradt ránk, mélységesen lenéztük. Ma már edzük a gondolatot és annak rendkívüli horderejét és most már megvan a remény arra, hogy előbb, vagy utóbb a gyakorlati tere, megvalósítás stádiumába visszük az elméletet.

Az elmült év közéleti és szorosán vett társadalmi harcaiban a gazdasági megerősödés kérdését erősen komplikálták bizonyos politikai tekintetek. — Ezek a politikai tekintetek mint erős akadályok merültek fel ez eminenter fontos nemzetéleti kérdésnél. Ugy ráfonódtak, mint a friss, gyöngye törzsre a parazita folyandár.

Sajnos úgy áll ma a helyzet, a politikai tekintetek fontosabbak nálunk mindennél a világon. De ez nem jelent semmit, főképp nem jelentheti azt, hogy ne lehessen ezt a szegény országot erős anyagi, gazdasági alapokra fektetni. Ha nem lehet a várat belülről erősíteni, erősítsük meg kívülről. Aztán jönni fog a többi. Ez a nemzet nagy szerepre van hivatva. És bárhogy is elzárják az anyagi boldogulás feltételeitől, élni fog, mert élnie kell. Ha leverik, újra talpra áll, még nagyobb erővel, mert ez a föld, ez a drága, vérrel öntözött magyar föld önti belé az erőt.

Ez év legnagyobb tanulsága tehát, hogy sürgös szükség van az anyagi, gazdasági megerősödésre.

De ez nem minden. Ennek a sivar, szomorú esztendőnek sok tanulsága van, amelynek kiváltképp a napi politikai eseményekből vonhatók le. Az a sok botrány, amely az elmült évben lezajlott, ime fásulttá tette már a nemzetet, ezt a politikus nemzetet, a napi politika iránt, amely pedig a nemzet ügyét szolgálja.

Mi lehet ennek a tanulsága? Csak egy! A botrányok nem lehetnek eszközök még a legszentebb ügy szolgálatában sem. A botrány megöli magát az ügyet, a benne való hitet. Józanodjunk tehát már ki a botrányok mámorából. Magyar magyarral áll szemben. Ne feledjük el tehát, hogy minden harcunknak, minden küzdelmünknek az egymás iránti szeretet kell, hogy legyen az alaptörvénye.

Ezen a pajzson és ezzel a pájzsral győzni fogunk nem egymáson, hanem az ellenségen.

Itt álunk az új év küszöbén. Sok küzdelmet, sok vihart ígér, de reméljük, hogy a viharok végre kitisztítják a légkört és az igazi nemzeti boldogulás látóhatára végre kiderül. Hogy így legyen, igaz szívből óhajtjuk. A múlt év sok keserve, hazugsága, bűne és botránya muljon el mint egy rossz álom s ami következik, ez a józan, friss termékeny ébrenlét legyen. Boldog új évet ennek a szegény nemzetnek, boldog új évet mindenkinek!

POLITIKAI HIREK.

Hieronymi képviselőjelöltsége.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter ma elfogadta a Budapest hatodik kerületi szabadelvű választók által felajánlott képviselőjelöltséget.

Apponyiék a Kossuthpártban.

Apponyi Albert gróf azon fenyegetése, hogy belép a függetlenségi Kossuth pártba nem keltett komolyabb riadalmat. Komolyabb politikai körökben úgy érvelnek, hogy akármilyen elvi harcot Magyarország inkább elbir, mint az örökös obstrukciót, vagy az ádáz személyi harcot, melyet Apponyi régente évtizedeken át folytatott és most súlyosbítva obstrukcióval abba újból belezökkent. Feltéve, hogy Apponyi nem fogja még néhányszor megválasztatni pártállását és megmarad a personal unió alapján az egész nemzeti párttal együtt, akkor a függetlenségi párt vagy husz taggal szaporodik. Ez bizonyára nem olyan nagy veszedelem, melynek elhárításáért érdemes volna kapitulálni az obstrukció

előtt. Most az obstrukció az égető kérdés. Ha ez megszűnik, akkor nyugodtabban áttérhetünk a personal unió miatti elvi harcra. Most a nemzetnek az obstrukció és erkölcstelen koalíció ellen kell fegyverkezni.

Andrássy Gyula gróf az 1867-es alapról. A hírlapok Andrássy Gyula gróf ama beszédének, a melyet a Szemere ebéden tartott, az 1867-re vonatkozó részét tévesen közölték.

Kaas Ivor báró azon megjegyzésére, hogy Andrássy Gyula gróf atyja az 1867. mellett az 1848. ellen küzdött, de mindig alkotmányos eszközökkel, Andrássy gróf — a mint hitelesen értesülünk — a következőket mondotta:

Atyám nyomdokaiban akarok haladni és én küzdeni fogok az 1867 mellett, mert erős meggyőződésem, hogy az 1867-iki alap az ország fejlődésének legegészségesebb kiinduló pontja. De csak az alkotmány, a jog eszközeivel fogok az 1867. mellett küzdeni. Szomorú volna, ha ama nagy alkotásokat csak olyan eszközökkel lehetne megvédeni, mint egy Bach-féle rendszert. Ez esetben rosszul állana az 1867. dolga. De ez nincs így. Az 1867 nem szorol erőszakra, belső ereje védi azt meg.

Választási mozgalmak. Tapolca, dec. 31. A tapolcai választókerület Darányi Ignácot lépteti fel képviselőjelöltül. Darányi a jelöltséget már el is fogadta.

Hódmezővásárhelyről táviratozzák Lukács Györgynek Békésvármegye és Hódmezővásárhely városa főispánjának a szabadelvű választók két mandátumot ajánlottak fel: a gyulai és a hódmezővásárhelyi. A főispán, a mandátumvállalásra száná el magát, úgy a gyulait fogadná el, hol a mostani képviselő, Bodoky Zoltán dr. nem lép fel többé. Itt Lukács főispánnak ellenjelöltje az ellenzéki Berényi Armin dr. gyulai ügyvéd lesz. Hódmezővásárhelyen Endrey Gyula jelenlegi függetlenségi párti képviselő ellen

a szabadelvűek Szalay József dr. rendőrkapitányt léptetik fel, ki a nyár folyamán rendezett ipari és mezőgazdasági kiállítás elnökségével nagy népszerűséget szerzett, a remény van, hogy a kerületet a szabadelvű párt részére vissza lehet hódítani, hol már Jókai Mórral és Kovács Ferencsel többször győzött.

Új szabadelvűpárt. Új-Szent-Annáról írják: Az aradmegyei központi szabadelvűpárt megbizottjának, Kinczig János nagybirtokosnak közreműködésével Új-Szent-Annán is megalakult a szabadelvű-párt. A 300 tagból álló választó polgárság nagy lelkesedéssel csoportosul Tisza István gróf miniszterelnök zászlaja alá. Elnökké Eötvös Mihály polgáriskolai tanárt, társelnökké Zombory János gyógyszerészt és Gantner A. Károly nagybirtokost, jegyzővé Hönigesz Kajetánt választották meg. Az újonnan alakult szabadelvűpárt táviratilag üdvözölte a miniszterelnököt, a kinek éltetésével az értekezlet véget ért.

A választások.

Budapest, 1904. dec. 30.

Politikai körökből írják nekünk:

A két esztendő obstrukciós hadjárat egyelőre Tisza gróf javára dőlt el. A kormányelnök téli választásra készül költségvetés és indemity hiányában. Evvel az obstrukció ellen olyan megtorló eszközt alkalmaz, a melyhez elődei, Széll Kálmán és Héderváry gróf nem óhajtottak volt nyulni. Tagadhatatlan azonban, hogy a kormányoknak ex-lex-választásoktól való irtózása volt az, a mi éppen az obstrukciót táplálta és nagyra növelte. Az obstrukció egyenesen legyőzhetetlen volt, a mig az ex-lex-választásokat olyan ismeretlen országnak tartották, a melyből kormány ép bírral vissza nem kerülhet. Most végre ez a szent félelem véget ért és általános a hit, hogy evvel fel is fedeztük azt a fegyvert, a melylyel végrevalahára az obstrukció halálra leszen sebezhető.

Kétségtelen, itt-ott felvetik a kérdést, hogy tulajdonképen mit is nyerünk az új választások által? Hiszen a választások leg-

Aki nem tud sirni . . .

Irta: **Berczik Árpád.**

Nagyon szerelmes voltam Adélba.

Akik nagyon szerelmesek, azok aztán össze is szoktak tüzni s annál hevesebben, minél jelentéktelenebb az a csekélység, melyen összekülönböztek.

Igy történt ez köztünk is.

Elvártam volna, hogy engedjen. Nem tette. Ez bántotta hiúságot. Gondoltam, ráijesztek. Válast, szakítást említettem. Nem szeptem meg, csöppet se. Micsoda, — azt gondolja: nincs erőm tőle szabadulni, mert olyan göndör a haja és bübajos a tekintete, mert a kacsója olyan ennyivaló? Ezek az asszonyok az elbizottság iskolájában nőttek föl. De arra való a férfi, hogy megmutassa nekik erejét, hatalmát.

Nem hiszed, hogy eltudlak hagyni? Csak mosolyogj negédesen, kétkedőleg . . . Már az ajtóban állok . . .

S még csak egy könyv se ragyog a szemében. Egy árva kis könyvecske se! Ez az ő nagy szerelme? Egy könyvet sem érek?

— Adél, többet nem látjuk egymást. . .

S miért nem?

— Mert nincs szíve!

— S miért nincs szíve?

— Mert nincs könyve! Akinek könyve nincs, ezt jegyezze föl magának s ha néha vissza fog rám gondolni, jusson eszébe ez az igazság.

— S elmentem . . .

De a szobalány utólért a lépcsőházban: jöjjön vissza a nagyságos ur! a nagysága valamit mondani akar.

Hm! mi lesz okosabb? Elmenni —

végkép s visszajönni — holnap, amig megpuhul egy kissé s tán elszánja magát rá, hogy képes lesz egy könyvet peregetni elföldelt szerelmünk sírjára? . . . Vagy a szobalányt követni?

Elvben okosabbnak találtam volna az alábbi taktikát . . . de hisz az elv mire való? Kivált nőekkel szemben? Legfőlebb arra, hogy szegre akasszuk.

Mégis csak visszajött?

— Tudja meg, hogy csak azért jöttem vissza . . . mert megakartam mondani . . .

— Hogy nem jöhet vissza!

Ugy kacagott rajtam . . . és a gyönyös fogsora úgy ragyogott rám . . . Egyett toppantottam haragomban s elakartam menni megint . . . De ő megfogta kezemet.

— Üljön le ebbe a karosszékebe . . . és hallgassa meg a szép Zuelma történetét. Annak a nőnek a története, aki nem tud sirni.

— Tehát: Hol volt, hol nem volt . . .

— Nem úgy kezdődik, mert Teheránban történt ez az eset. A perzsa sah a főlemával böcselkedvén a földi dolgokról s az asszonyokról, kiejtette azt a mondást, hogy „gyöngé, mint az asszony!” Dehogy gyöngé az asszony, erősebb sokszor a férfinnál. Nem lehet erős teremtes az, akit minden csekélység megrikat . . . A főlema elene mond . . . Felséges sah! próbáld megrikatni a szép Zuelmát. Almanzor feleségét . . . Ha sikerül vállalkozásod, megadom magamat.

Másnap a sah elé állították Zuelmát és Almanzort.

— Szereted az uradat?

— Imádom. Tarthatna száz feleséget. Nem tart kivülem egyet sem. Mert ő is szeret.

És Zuelma édesen, gyöngéden tekintett az urára . . .

Almanzor boldog elégtelenséggel adta vissza ezt a pillantást.

— Ha olyan nagyon boldoggá teszed az uradat, mutasd meg tudod-e boldoggá tenni a perzsák urát!

Se Zuelma, se Almanzor nem értették meg a sahot. Mit akar voltaképen? Csakhamar megtudták . . . Egy intésére a főnuch vezetése alatt diszes menet vonult be, hogy Zuelmát a háremhe vigye.

Almanzor sirva borolt a sah lábához.

De Zuelma megvigasztalta: Ne félj uram: a tied maradok. Másé soha se leszek . . .

Mondta ezt szilárdan . . . eltökélten . . . és szemében egy könyv se ragyogott.

A főlema diadalmasan nézett a sahra . . .

Hanem a sah odasugott neki: Lehet ám a csavaron egyet fordítani . . . az első csavarásra nem serkent ki a könyv . . . meg lássuk, hogy tartja magát továbbra . . .

És Zuelmát nem vitték el a hárembe, hanem hozták csakhamar a kis fiát, az egyetlen kis, futós fiát a sah elébe!

Rémülten kérde Almanzor: Mit akartok a fiammal?

— Hogy szószólóm legyen az anyjánál! Aki nem akarja szeretni a perzsák mindenható urát. Jöszte kicsikém! Ugy-e megkéréd édes anyádat, hogy szeressen, igazán, szívből . . . mert ha nem tudna szeretni, ez a te szép fürtös fejed porba fog hullani . . .

— Felséges ur . . . azt te nem fogod megcselekedni! — szölt meggyőződéssel Zuelma. Nagy a te hatalmad, de nagyobb a te zived . . .

— De a legnagyobb a szerelmem!

feljebb újból többséget eredményeznek egy kormánynak, mely többséggel eddig is rendelkezett! Ha pedig ez a többség a régi házban nem segítette diadalhoz a kormányt, miért segitné győzelemhez az új képviselőházban?

Megengedjük, hogy a pártok számára sem fog jelentékenyebben megváltozni. Am ez sem jelenti, hogy az új választás után a pártok ugyanazokból a férfiakból is fognak állani. Nem új pártok, de új férfiak lesznek az új képviselőházban és ez nem valószínű, hogy ezek az új férfiak jobbról is, balról is, mindenben úgy fognak cselekedni, a hogyan eddigelé többség és kisebbség cselekedett. Csak a távolabb állók előtt tűnik, hogy a magyar pártok maguktartása mindig egy és ugyanaz és céljaik állandóan azonosok maradnak. A tapasztalat mutatja, hogy választásról-választásra, mennyire megváltoznak a harci eszközök és egyúttal a vezető személyiségek. Az obstrukciók hősei közül nem egy kívül rekedhet ezúttal is a parlamenten.

És az obstrukció mindig félt a választásoktól. Egyetlen reménysége és bizodalma mindig az volt, hogy a kormányok az ex-lex-választásokba bele nem mennek. Ez a reménység hiunak bizonyult. Azok az ellenzéki urak, a kiknek sikerül mandátumukat a választások viharából szárazra vinni, bajosan fognak kedvet érezni ahhoz, hogy a népitéletet maguk felett még egyszer provokálják. A veszedelem, hogy a politikai-akéna porondjáról valaki végleg elsepertetik, a magyar választóközönség élénk temperamentumánál fogva mindig nagy. Eppen ezért a mandátumok boldog tulajdonosai nem fognak a választás tüzevel ismét játszani.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 31.

A vasárnapi nappal exlexbe kerültünk, ami azonban nem igen izgatja a kedélyeket, mert hisz az ex-lex állapotot megszoktuk és természetünkkel fogva a következményekkel törődni nem szoktunk. Aztán politikailag

Zuelma még sem engedett! Az uráé ő senki másé nem lehet.

Vigyék hát apát-fiút a vesztőhelyre.

És a pribékek elhureulták mindakettőt.

Zuelma utánok nézett fájdalommal, megtörtén. . . .

De szemében egy köny se villant fel.

A főlema győzelmé bizonyos volt immár.

— Megadod magadat felséges ur? kérdezi halkán a sahtól . . .

— Még nem barátom, várjunk egy kicsit, míg még egyet csavarintok!

És Zuelma támolmogva kifelé tántorgott . . .

— Megállj még, szép Zuelma . . . Hadd lásd a kivégzésüket . . .

— Csak azt ne . . . csak azt ne!

— Végig kell nézned!

És Zuelma kiegyenesedett.

— Végig nézem hát! Az uram és fiam elszántan fognak meghalni a becsületemért.

— Derék asszony vagy! Legyetek boldogak! mond' a sah s egy intésére Almanzor a fiával berohan és a felesége nyakába borul . . .

Zuelma felsikolt örömeiben és zokogva omlik az ura karjába.

Könyek patakzottak szeméből — az öröm könnyei . . .

— Felséges uram! jobban ismered az asszonyokat nálamnál, szólt a főlema.

. . . És Adél kérdőleg nézett reám . . .

— Barátom . . . hogy tetszik a mese?

— Gyönyörű volt s én imádlak! rebegtem és kicsi kacóját össze-visszaesókoltam . . .

És ahogy ránéztem. Adél arra sugárzott a boldogságtól és szemében egy könyesillogott. A Zuelma örömkönye!

nem régen vagyunk-e törvényen kívüli állapotban? De egyébként is fölfordult világot élünk. A szélsőségek találkoztak. Apponyi Albert gróf a Kossuth-párttal egyesül, hozzájuk csatlakoznak Szederkényiek is, akik pedig Kossuthékat eleddig mindig mint hazaáruló leszerelőket szidták bent a parlamentben és kinn a kerületekben.

Előreboacsítottuk mindezeket azért, mert értesülésünk szerint különösen ezekkel a dolgokkal foglalkozik majd a holnap megtartandó választásbeszédében Tisza István gróf kormányelnök. A beszéd iránt nemcsak a szorosán vett politikai világ, hanem az egész ország érdeklődéssel tekinthet, de tekint is, mert parlament híján ellenőrzés nélkül, teljes tudatában a felelősségnek vállalja Tisza az ex-lexben való kormányzást és ezt is holnap fejtí majd ki.

*

Az ellenzéki vezérek ma délelőtt tíz órakor Kossuth Ferenc elnöklésével ismét tanácskoztak a Kossuth-párt körhelyiségében. A disszidenseket Darányi Ignác képviselte. A választások előmunkálatait folytatták és egész sereg jelöltet fogadtak. Az utóbbiakban köszönet nincs, mert a jelöltségre, a mandátum iránt való beteges vágyukon kívül képesítésük egyáltalán nemcsak hiányos, de talán teljesen hiányzik.

*

Érdekes hír érkezett Ujvidékről. — A szerbek az ellenzék mellett foglalnak állást és határozataikat január 9-én nagygyűlésen rektifikálni fogják. A szerbek éppen úgy mint a románok a házszabályok kérdésében nem foglalnak állást, sem ellene, sem mellette.

A szerb nemzetiségi jelöltek listáját nyomában a nagygyűlés után adják ki és bizony sok kerületben zavart okoz majd ez az eddigi jelölésekre nézve.

Szabadság.

Válságos, zivataros időkkel köszönt be néhány nap múlva az új esztendő.

Magyarország alkotmányos élete 1867 óta még nem ért meg ilyen rendkívüli eseményeket, a minők az 1905-ik esztendővel a magyar nemzetre elkövetkezhetnek.

Ilyen időkben felelt fontos, hogy az olvasó közönség megbízható, komoly, szókimondó, az igazság, a nemzeti törekvések erejével küzdő lapot olvasson. Különösen szükséges a helyi lap jó megválasztása, mert a mai mozgalmas időkben a vidéki sajtó feladata és hivatása előtérbe nyomul és a közönség tájékozására nélkülözhetetlen.

A Szabadság joggal, önértettel és megaláztatással hivatkozhatik arra, hogy a sajtó nemzeti hivatását eddig teljes sikerrel betöltötte s a debreceni művelt, jóízű közönségnek irodalmi szinten álló, komoly, megbízható, alapos, közvetlen értesüléseivel elsőrendű forrása volt.

A Szabadság ezentúl is, az új esztendő bekövetkező izgalmi közt még inkább arra fog törekedni, hogy a politikai szabadelvűség, a független szókimondás, a modern újságírói készség, a nemzeti lélek és az általános műveltség szolgálatában az olvasó fokozottabb igényeit is kielégítse.

A politikai eseményekről a Szabadság gyorsan, pontosan közvetlen forrásból értesíti a közönséget.

Megnagyobbodott alakjában, bővebb tartalmával, a hírszolgálat összes eszközeinek birtokában a Szabadság méltán remélheti, hogy mint eddig, ezentúl is Debrecen város előkelő, művelt közönségének kedvelt napilapja lesz.

Kérjük a tisztelt olvasó közönség szíves jóindulatát.

Tisztelettel

A Szabadság szerkesztősége.

SZABADSÁG.

1905. január elsejével új előfizetést nyitunk a Szabadság 1905. évi folyamára.

Előfizetési árak helyben:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 "
Január—márciusra	3 "
Egy hónapra	1 "

Vidékre postán küldve:

Egész évre	20 "
Fél évre	10 "
Január—márciusra	5 "

Egyes szám ára 4 fillér.

Tisztelettel
A Szabadság kiadóhivatala

Napi hírek.

— Istentiszteletek az év utolsó napján. Tegnap az esztendő utolsó napján délután az összes református templomokban istentisztelet volt. A róm. kath. templomban 5 órakor volt szentmise Ugyancsak délután tartottak istentiszteletet az ág. ev. templomban is.

Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában: 6 órakor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órakor sz. mise; délután fél 3 órakor kereszténytanítás; 3 órakor vespere; 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

— A hercegprimás állapota. Vaszary Kolozs bíboros hercegprimás állapotában javulás állott be. Az egyházfejedelem az elmúlt éjszakát jól töltötte s eleget aludt is, de mindemellett még több napig kell az ágyat őriznie. Tekintettel a hercegprimás gyengélkedésére, a szokásos újévi üdvözlések ez alkalommal elmaradnak, miután a hercegprimás senkit sem fogadhat. A gratulálók csupán a primási palotában kitett íven írhatják alá neveiket.

— Újévi üdvözlések a főispánnál. Domahidy Elemér főispán ma d. e. 11 órakor fogadja Debrecen város és Hajdúvármegye tisztikarának üdvözlését. A város nevében Kovács József polgármester, a megye tisztikara nevében pedig Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán üdvözlöi a főispánt.

— Hitelesítő közgyűlés. Tegnap délelőtt Domahidy Elemér főispán elnöklelte alatt hitelesítő közgyűlés volt a városháza kis termében, melyen a közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették.

— A lovasrendőrök szaporítása. A város szervezeti szabályzatának átdolgozására kiküldött bizottság szükségét látta a rendőrlégénység szaporításának és e célból évi 15000 koronát meg is szavaztatott a közgyűléssel. A főkapitány a szaporításra vonatkozólag javaslatot terjesztett a tanács elé, mely tegnap foglalkozott ezzel a kérdéssel. A főkapitány javaslata szerint a lovasrendőrök száma 32-re emeltessék fel. Ebből 15 irodai és kézbesítői célra használtatnék, míg 17 rendes szolgálatra. Javasolja továbbá a főkapitány a kaszárnya rendszer meghonosítását és a rendőrlovak élelmezésének vállalkozó kezére való bizását. A tanács nem fogadta el a főkapitány javaslatát, mert az meg nem valósítható.

— Elhunyt esperes. A tiszántúli egyh. kerület esperesi karának egyik legbecsültebb tudós, derék tagja: Benesik István nagyapádi ev. ref. lelkes, a ki a nagybányai egyházmegyének 23 évig volt esperese tegnap meghalt.

— A büntügyi osztály átvétele. A büntügyi osztály hivatalos átadása tegnap délelőtt ment végbe. Az átadáson jelen volt Domahidy Elemér főispán, Végh Gyula rendőrfőkapitány, Jeney Miklós rendőrkapitány és dr. Boldizsár Kálmán tb. rendőr-

kapitány. Az átvételnél meggyőződtek arról, hogy Jenei Miklós a legnagyobb rendben, a legszigorubb pontossággal vezette a bünyügyi osztály ezerféle szövevényes ügyeit. Boldizsár dr., kinek kiváló képességei biztosították nyújtani a bünyügyi osztály további rendes, pontos vezetése iránt, holnap kezd meg hivatalos működését a bünyügyi osztálynál.

— **Névtelen adakozók.** A siketnémákat gyámolító egyesület igazgató tanácsának dec. 6-án tartott gyűlése Füleky Pál, Kozma László és Gácsér Józsefből álló bizottságot küldött ki, a mely bizottságot arra kérte, hogy a városban elhelyezett 66 perselyt bontsa fel, a perselyek tartalmát pedig adják át az egyesület pénztárosának. Az egyesület halásan köszöni meg úgy a névtelen adakozóknak, mint különösen a perselyek gondozóinak a siketnémák iránt tanusított jóindulatát. A gyűjtők névsorát itt közöljük: Főkapitányság 17 fill., 3 K. 96 fillér, Bejelentőhivatal 2 K. 29 fill., 1 K. 77 f., 1 ker. kapitányság 10 K. 82 f., II. ker. kapitányság 38 f., Mezőrendőri kapitányság üres, Jenei M. 26 K. 17 f., Szombathy János 4 K. 24 f., ifj. Orosz László 1 K. 38 f., Mile Pál 13 K. 36 f., Debreceni Első takpénztár 4 K. 66 fillér, Hungária kávéház 3 K. 27 f., Bika szálloda 7 K. 70 f., Emke kávéház 24 fillér, Dréher központi szálloda 1 K. 27 f., Petőfi dalkör 1 K. 75 f., Alföldi takpénztár 2 K. 38 fillér, Közgazdasági bank 6 K. 67 fill., Kontsek Kornél 3 K. 01 fillér, Polgármesteri hivatal 89 fillér, Vecsey Imre 5 K. 86 f., Roncsik Lajos 68 fillér, Szabó Kálmán tanácsos 32 K. 14 fill., Oláh Károly 27 fillér, Király Gyula 13 f., Mayer Jenő 1 K. 85 fill., Mihalovics István 6 K. 10 f., Kardos László 14 K. 79 fillér, Lestyán Adorján 1 K. 54 f., M. kir. adóhivatal 47 f., Angol királynő szálloda 1 K. 66 fillér, Csanak József 2 K. 47 f., Borsos Kata 1 K. 07 fillér, Balázs Odón 16 f., Grósz Nagy F. 1 K. 55 f., Vásárfelügyelőség 2 K. 55 f., Komlóssy Lajos 2 K. 41 f., Szilve Ferenc 36 fillér, Magyar király szálloda 4 K. 88 fill., Csóka József 6 K. 75 f., Pénzügytisztviselők kuglizója 10 K., Megyaszay Sándor 1 K., Békés Lajos 1 K. 06 f., Szabó Lajos fiai 2 K. 64 f., dr. Brunner Lajos 5 K. 24 fillér, Hajdumegyei népbank 58 fillér, Oláh Imre 16 K. 10 f., Vetéssy Béla 36 K. 77 fill., Asztalos József 2 K. 94 f., Csapóutcai-bank zálogháza 7 K. 01 f., All. gyermekmenhely 1 K. 35 f., Schwarz Matild 86 fillér, Vargha K. 2 K. 06 f., Nagy Gyula 50 f., Benyáts Emil 20 fillér, Nagy Samu 97 fillér, Babolchay Szilágyi E. 26 fillér, Lichtblau intézet 18 K. 59 f., Az intézet 2 perselye 18 K. 28 fillér. Összesen 324 Korona 71 fillér. A siketnémák azon jöltevői, akiknek perselyük még nincs, de perselyelhelyezésére alkalmas üzlethelyiségük, hivataluk van és perselygyűjtéssel foglalkozni s ivesek volnának, méltóztassanak ilyen gyűjtőperselyért a siketnémák intézete igazgatóságához (Csapó-utca 35 szám) fordulni.

— **Táviratok feladása.** Az I. számú m. kir. posta-távirda és távbeszélő hivatalnál a táviratok 1905. év január 1-től reggeli 8-tól este 9 óráig a földszinten I. szám alatt, esti 9-től éjfél 12 óráig az emeleten 5. szám alatt adhatók fel.

— **Iparhatósági megbizottak.** A debreceni ipartársulat tegnap ejtette meg az iparhatóság mellé rendelt iparhatósági megbizottak választását. Ezen tisztségre megválasztottak 40 iparost és 4 kereskedőt.

— **Királysértő szabó.** Tegnap este Pásztor József férfiszabó meglehetősen illuminált állapotban igyekezett a Csapó-utcán. De nagyon el lehetett keseredve, mert a sértő jelzők egész özönével árasztotta el a királyt. Egy rendőr akadt időközben, aki a király ellenségét elkísérte Meszena utca 24. sz. a. lakására és királysértésért feljelentette.

— **Felhívás és kérelem.** Csokonai Vitéz Mihály elhalálozásának 100-dik évfordulója alkalmából a Csokonai-kör által Debrecenben tartandó irodalmi ünnepélyvel kapcsolatosan Csokonai kiállítást is rendezünk, mely a debreceni református főiskola disz-

termében az ünnepély napján, 1905. január hó 29-én délután 1 órakor fog megnyitást és 8—10 napig lesz látható. Felkérjük tehát mindazokat, kik Csokonai Vitéz Mihály munkáinak kiadványaiból ritka példányokat, füzeteket, élet- és jellemrajzokat, újság-lapokat, a költő kéziratait, leveleit, szobrákat, arcképeit, tőle eredő vagy reá vonatkozó emlékeket, ereklyéket és egyéb tárgyakat, — szóval minden oly dolgokat, — melyek a Csokonai-kultusz s kiállításunk érdekességének előmozdítására alkalmasok — rendelkezésünkre bocsátani kegyeskednek, miszerint ezen tárgyakat 1905. január 15-dik napjáig — kellő körülírás, esetleg magyarázó sorok kíséretében alólírott bizottsági elnök címe alatt és költségére Debrecenben küldeni s ezáltal törekvésünket előmozdítani sziveskedjenek. A beküldött tárgyakról elismervényt adunk, azokat tűz és betörés ellen biztosítjuk, a visszaszállítási és esomagolási díjak pedig szintén a kiállítási rendezőség terhére képezendők. Kérjük egyszersmind T. címet, hogy ezen felhívásunkat saját ismeretségi körében terjeszteni s minden oly mozzanatról, mely kiállításunkat érdekelheti, alólírott elnököt sürgősen értesíteni ne terheltelessék. Debrecen, 1904. december 28. Hazafias tisztelettel id. Komlóssy Arthur, a Csokonai kiállítási bizottság elnöke. Hamar László, a Csokonai kiállítási bizottság jegyzője.

— **Hangverseny.** A Munkácsy és Nagy Zoltán által január 8-ikán rendezendő művészhangverseny iránt érthető az általános érdeklődés. A New-Yorkból hozatott ifju óriás és P. Negy Zoltán művészi egyénisége előre biztosítja a sikert. Jegyek még kaphatók Csáthy zeneműkereskedésében, következő árakon: Páholy 12 korona, I. rendű (1—4 sor) 4 k., II. rendű (5—8 sor) 3 k., a többi sor 2 k., állóhely 2 korona. Részletes műsört legközelebb hozunk.

— **Gazdászok táncestélye.** A debreceni m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói segély-egyletük javára, 1905. évi január hó 25-én, az „Arany-Bika” dísztermében zártkörű táncestélyt rendeznek. Személy-jegy 2 korona. — Család-jegy 3 személyre 5 korona. — Páholy-jegy 7 korona. Páholyba lépőknek személy-jegyvel nem kell ellátva lenniük. Felülfizetéseket köszönettel fogadjunk és hírlapilag nyugtázzunk. Jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók Borsos Kata k. a., Békés Lajos, Donogán és Somossy urak üzletében és este a pénztárnál. Kezdeté 8 és fél órakor. Kik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, forduljanak a rendezőbizottsághoz (Debrecen, gazdasági tanintézet).

— **Kinevezés.** A király Varga Lajos debreceni lakos volt egyéves önkéntes őrmestert tartalékos élelmezési járulnökká nevezte ki a kassai élelmezési állomáshoz.

— **Tanári előléptetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Pálffy József általi főreáliskolai tanárt, a jeles festőművészt a VIII. fizetési osztály harmadik fokozatába léptette elő.

— **Házasságkötések.** Az év utolsó hetében a debreceni anyakönyvi hivatalnál házasságra léptek: Mangó János—Pál Juliánna, dr. Gigante Szilvinó—Gyulai Sáska Gizella. Girasek Ede Károly—Gyurky Ida, Ehrenfreund József—Singer Mari, Kalmár Lajos—Ungvári Juliánna, Juhász János—Jenei Juliánna, Hegedüs Mihály—Labancz Erzsébet, Szabó Gyula—Tepler Emilia, Csige Mihály—Fogarasi Sára, Balogh József—Vásári Juliánna, Gyulay Gábor—Dankó Erzsébet, Grünfeld Hermann—Reich Hermina, Szabó István—Süveges Juliánna, Tóth Mihály—Pótor Zsuzsanna, Kiss József—Kelemen Erzsébet, Flizári János—Berényi Mária, Tóth Sándor—Acs Juliánna, Horváth József—Szalóki Juliánna, Nagy János—Csikos Eszter Összesen: 19 pár.

— **Uj rendőrfogalmazó.** Domahidy Elemér főispán tegnap kinevezte Mile Pál tb. rendőrfogalmazót, valóságos h. rendőrfogalmazóvá. Igazi örömmel vesszük ezt a

hírt, mert ez esetben a rendőrség bünyügyi osztályának egy derék, munkás és tehetséges tagját érte a kitüntetés.

— **Hálalozás.** Néhai Walter Lajosné szül. Klincsögel Amália urasszony folyó hó 30-án délután háromnegyed 9 órakor, életének 70-ik, boldog házasságának 48-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei 1905. évi január hó 1-én délután 4 órakor fognak a r. kath. egyház szertartása szerint, Nyomatató utca 7-ik számú háztól, a Szent-Anna-utcai temetőben örök nyugalomra tétetni.

— **Az ipartestület ujévi üdvözlése.** Az ipartestület előljárósága ma délelőtt 11 órakor teljes ülést tart. A diszülés egyetlen tárgya Tóth Kálmán ipartestületi elnök újév alkalmából való üdvözlése.

× **Gőz- és óraműves vasutak,** gőzgépek, laterna magicák, zörgők, gumi babák és állatok, trombiták, kardok, puskák, és kockák mindenféle társasjátékok, tréfás tombola nyereménytárgyak igen olcsón beszerezhetők Mentze Henrik ujdonságok áruházában.

— **A megkerült pipa.** Még az őszön történt, hogy Nagy Miklós kőművesnek ellopták husz korona értékű tajtékpipáját. Bikfalvy rendőrbiztos tegnap kiderítette, hogy a pipát Tóth Zsigmond cipész vitte el. Bár Tóth azt állítja, hogy a pipát tréfából vitte el, mégis megindították ellene az eljárást.

× **Kézitáskák, pénz-szivar és cigaretta-tárcák,** utiböröndök, ékszer és fésű dobozok igen olcsón kaphatók Mentze Henrik ujdonságok áruházában.

— **Tolvaj suhancok.** Liszkai János, Pere Dani és Kiss Gyula apró csirkefogók tegnap este egy Petőfi-téri fűszerkereskedő nyitva felejtett kirakatából 3 korona értékű csokoládét loptak. Az osztozkodásnál azonban összeveszttek, és a hangos szóváltásra figyelmessé lett rendőr bekísérte őket a központra.

× **Uraknak és hölgyeknek, fiataloknak és öregeknek** igen alkalmas ajándéktárgyakat kaphatunk olcsó szabott árak mellett Mentze Henrik ujdonságok áruházában, Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten született Debrecenben 19 leány és 25 fiu, összesen 44. Azalatt meghaltak 39-en. A múlt héten tehát 5-tel szaporodott a város lakossága.

× **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

× **Gyenge, tüdőbajra hajlandó** görjelykóros, vérszegény gyermekeknek legjobban ajánlható a Mihalovits-féle izetlen csukamájolaj, melyet mután sem kelletlen sem kellemetlen szaga sem kellemetlen ize nincsen szivesen veszneke be a gyermekek. Kapható: Mihalovits J. gyógyszerárban Debrecen.

× **Gondos anyák figyelmébe.** A gyermekbetegségek ellen való legjobb védekezés az, ha gyermekeinket erőssé, edzetté és a ragályos betegségekkel szemben ellentálló képessé tesszük. Az angol gyermek halandóság azért sokkal alacsonyabbak mint a miénk, mert a fent elmondottakra ott kiváló gond fordítatik s nincs család, hol a gyermekek a hideg évszak alatt ne fogyasztanák a csukamájolajat, — mert-e szer az, mely óriási nagy táperejénél fogva kiváló eredményeket idéz elő. Igaz, hogy a gyermekek nem szivesen vették be e szert, de mióta a Zoltán-féle csukamáj olaj forgalomba jött, azóta minden kifogás elesik s e kiváló szer elterjedése oly nagy, hogy kevés családnál hiányzik s minden gyógyszerárban kapható.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Rövid használat után nélkülözhetetlen
Igen alkalmas utazásoknál.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.
Bizonyítvány kelt Bécsben 1887. jul 30-án

Kalodonit

nélkülözhetetlen
fogtisztító szer.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fenntartásánál nem nélkülözhető fogak és a szájrég gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrithatók el az által. Ennél sikeresebbnek bizonyult a „Kalodonit” mely az antiszeptikus hatása a fogaknál szükséges mechanikailag kitűnően bevált.

Mulatságok.

A Kereskedelmi Csarnok tegnap este saját helyiségében társasvacsorával egybekötött Sylveszter estét rendezett. A tisztára házi jellegű estélyen kevés de előkelő tagok jelentek meg. A tombolát reggelig tartó tánckövette.

A vasutasok Sylveszterestélye. Az örökké vidám vasutasok nem mulasztanak egy alkalmat sem a mulatságokra. Igy fényesen sikerült a tegnap este megtartott mulatság is, melyen a debreceni vasuti világ színe-java megjelent. — Ott láttuk a notabilitások közül Dobiecky Sándor országgyűlési képviselő, Tolnay Kornél máv. üzletvezető, Motesicky Hugó h. üzletvezető, Stingli Kálmán állomásfőnök, Podolszky Béla raktárfőnök, Juhász helyettes állomásfőnök, és még sokan. A társaság vidám hangulatban maradt együtt reggelig. A megjelent hölgyek névsora ez: Asszonyok: Podolszky Béláné, Motesicky Hugóné, Dezső Kálmáné, özv. Imre Gáborné, Bernáth Ferencné, Garda Rezsóné, Singlary Gyuláné, Troján Istvánné, Kohl Józsefné, Taar Sándorné, Ferenczi Jenőné, Hepke Oszkárné, Balogh Jakabné, Ungváry Mihályné, Werlia Sándorné, Láber Mihályné, Morasz Sándorné, Laszgalner Kálmáné, Margaretha Istvánné (Királyháza), Mester Istvánné, Klapka Andrásné, Stingly Kálmáné, esebi Pogány Mihályné, Schneider I-né, Albez Józsefné, II. Nagy Józsefné, dr. Baranyay Jenőné (Nagykároly), Münch G. né, Farkas Gézáné, Csuka Györgyné, König Sándorné (Szanizló), eskei Vass Jánosné stb. Leányok: Podolszky Margit, Podolszky Ilonka, Dezső Margit, Szathmáry Irma, Szathmáry Emma, Bernáth Margit és Jolán, Hepke Margit, Domantzky Teréz és Etelka, Margaretha Margit (Királyháza), Pogány Stefi, Metesicky Stefi, Alber Lujza, Alber Irén, Perzsa Ilonka (Sopron), Münch Jolán, Fáy Irén, Antalovits Mici, Bognár Matild stb. stb.

Szilveszter esti mulatságok. Mint az előző években, ugy ez évben is minden dalkör, nagyobb ünnepség keretében bucsuzott el az ó évtől. Tegnap este az *István gőzmalom munkások* és a *Kossuth dalkör* tartott Szilveszter estélyt, s dacára a rossz időjárásnak, mindkét mulatságon nagy számu közönség vett részt. — Az *István gőzmalom munkások* a Margit fürdő disztermében tartották meg estélyüket. A dalkör egy pár, ügyesen előadott népdala után Gál Gyula humoros szavalatával ragadta, harsogó kacajra a hallgatóságot, majd kezdetét vette a tánc. Ejjélför, alkalmi képlet előadásával temették el az ó évet. A jól sikerült mulatság a reggeli órákban ért véget. Diszes közönség töltötte meg tegnap este a Bika szálló disztermét. A *Kossuth dalkör*, városunk e fiatal dalköre, mely tegnapi szereplésével ismét gyarapította sikereinek számát. Kiss Béla zenekarának nyitánya után

a dalkör Ábrányi, Honfidalát. Hoppé, Magyar dalsorozata, Abt, Borsalait, Méder, Zord lakomnak és Mértý Kossuth indulóját adta elő, szünni nem akaró tapsok között. Műsor után tombola volt, melyen igen sok értékes tárgyat sorsoltak ki. Majd kezdetét vette a tánc, mely a legjobb hangulatban, a hajnali órákig tartott.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Hétfőn, Emigráns. Színmű.
Kedden, Kornevillei harangok. Operett.
Szerdán, Tékozló. Regényes tündéregye.
Csütörtökön, Heidelbergi diákélet. Színmű.
Pénteken, Utazás az özvegység felé. Vigjáték.
Szombaton, Görög rabszolgá. Operett.
Vasárnap délután, Tavasz. Operett.
Este, először. Berndt Róza. Színmű.

Színházi hírek. Vasárnap két előadás lesz, d. u. színre kerül Bokor József 3 felvonásos operettje „A kis alamuzsi” félhelyárakkal. Este pedig Bzrezik Árpád 3 felvonásos vigjátéka kerül színre a „Himfi dalai”. A vigjáték jobb szerepeit P. Menszáros Margit, Szabó Irma, Hahnel Aranka, Havasi Szidi, Palágyi Lajos, Krémer Jenő, Faragó Odón, Csontos Gyula és Iványi Antal játsszák. Hétfőn Kemechey Jenő 3 felvonásos korrajza „Az emigráns” kerül színre.

TAVIRATOK.

Percel újévi üdvözlése.

Budapest, dec. 31. Horváth-szlavon-dalmát országgyűlés elnöke újév alkalmából ugy maga, mint az országgyűlés nevébe igen megleghangu táviratban üdvözölte Perczel Dezső házelnököt. Ugyanily üdvözlő táviratot kapott Perczel, Erdődy István gróftól a horvát nemzeti párt elnökétől is.

Apponyi belépése a Kossuth-pártba.

Budapest, dec. 31. Az ellenzéken az a hír van elterjedve, hogy gróf Apponyi már a holnapi Kossuth Ferencnél tartandó üdvözlő beszédében jelezni fogja a függetlenségi pártba való belépésének szándukát. A néppárton ugy vélekednek, hogy van az egész párt egyesül a függetlenségi párttal, vagy pedig egy tag sem át. Efelett a január 3-iki értekezleten fognak dönteni.

Az új osztrák miniszterelnök.

Bécs, dec. 31. A király délben fogadta Gantsch bárót, a legfelsőbb számszék elnökét. Délután felmentették Körbert és Gantschot kinevezték miniszterelnökké. Az eddigi miniszterek maradtak, belügyminiszter lett: Bojlandt Rheydt gróf helytartó, igazságügyi miniszteriumot Kleiss belső titkos tanácsos fogja betölteni.

A japán-orosz háboru.

Sanghai, dec. 31. A kínai kormány megbizta a taotáját, hogy ragaszkodjék ahhoz hogy az orosz konzul adja ki a kínai megölésével vádolt orosz matrózt a kínai hatóságoknak. Ha Oroszország annak a kérésnek nem tesz eleget és megsérti a semlegességet, akkor Kína az oroszokat kínai kikötőben sem vedheti meg a japánok ellen.

Stockholm, dec. 31. Az aldebaran nevű gőzös ügyében, a melyet annak idején legénysége bevallása szerint az orosz keleti tengeri hadsereg meglövedezett, a tengerészetiügy miniszterium a tényállás megvizsgálására bizottságot küldött ki. Az aften-bladed hire szerint a svéd kormány, miután

a bizotóság beadta jelentését, megkérte az orosz kormányt, hogy vizsgálta meg az ügyet. Hir szerint a vizsgélatot megindították.

A finn alkotmány.

Helsingfors, dec. 31. A törvényes állapotok helyreállítására vonatkozó kérelmet tárgyaló bizottsági jelentést már a többi három rend iz elintézte. A polgári rend 42 szavazattal 16 ellenében a jelentés mellett nyilatkozott, míg a papi rend ugy nyilatkozott, hogy tartózkodó magatartást tanusit. A két utóbb említett rend emellett van, hogy Finnország új kormányformájának kérdését a peticiótól elkülönítve tárgyalják és erre vonatkozólag külön javaslatot terjeszsenek elő.

Nagy hóviharok.

Budapest, dec. 31. A világ minden részéből nagy hóviharokat jelentenek. Számos tengeri hajó szerenesetlenül járt. Angliával megszakadt a táviró összeköttetés.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, december 31.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngye Kedvező irányzat mellett 12,000 métermázsra került forgalomba változatlan ul artott áron. Egyébb gaboneműek változatlanok Idő: szép.

Az ondódon 10 és fél hold föld és a Széchenyi kertben egy lakással ellátott kert eladó.

Ertekezhetni Dr. Megyery Pál ügyvéddel Széchenyi u. 35 sz.

Egyedárusítása

Világhírű, már bevezetett patent-cikket óhajunk kizárólag fix számlára, csakis elsőrangú tekintélyes cégeknek. Magyarország nagyobb vidékivároisaiban, városokint azonban csak egyetlen cégnek, átadni. Névalírást ajánlatok a szakma és budapesti referentiák megjelölésével LEOPOLD GYULA hirdetési irodájához BUDAPEST RE VII. ERZSÉBET KÖRUT 54. — MONOPOL — jelíggel intézendők.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvéleménynek, oszónál és meghűlésknél bedörzsölés-képpen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjelzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyesólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Vörösmarty József gyógyszerésznél, Budapeston.

Richter gyógyszeráránál az „Arany oroszlánok”, Prágában, Elisabethstrasse 6 sz.

Zádor Lajos

divattermében december 31-ig ritka alkalmi bevételnek női divateikkekben finom gyapju szövetek, selymek diszek, női felöltők, blousok, szörme boák és karmantyuk rendkívüli leszállított árakban, múlt évi cikkek minden ábrán kiárúsíttatnak.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs legjobb
RETHY-féle

pemetefű-cukorkájával!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van
1 doboz 60 fillér.
Csak **RETHY-félét** fogadjunk

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacso)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használhatók, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs mely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetlik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan

Neustein Fülöp hashajtó labdacso. Válassza ki, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

A kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerész. Bécs, Plankeng, 6, Kapható; Debrecen: Bal és Ó. Füleki P. Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. Gyógyszerész utánál.

Ujévi ajándékok

Zsebkendők

Nyakkendők

Ingek

Gallérok

Kézelők

Harisnyák

Kötények

KÁVÉS TERITÉKEK

Függönyök

Szőnyegek

Pamlag ágy és asztalterítők

Kocsi takarók

nagy választékban kaphatók

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

Melviz

A nő legnagyobb ékesége a szép mell. Törvényesen védve van —

a **Käthe** — féle **mellviz**, teljesen ártatlan szer. Ára üvegenként 4 frt. használati utasítással.

Mdm. Käthe Menzel,

Wien, **XVIII.** Schulgasse

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle

Kneipp-maláta kávének

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

Osak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER” névvel.

Ung. Th. 1905

Szakszerű munka mégis a legolcsóbb. Villamű berendezések kizárólag

FÖLDVÁRI L.

debreceni első electro-mechanikus készítő és legtartósabbban.

Kossuth-utca 1. sz.

az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi, javításoknál fél évi díjtalan

Telefon rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos háziessengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára, villamos háziessengők és telefonok jókarbantartását évi három koronától feljebb vállalom.

Csász. és kir.

udvari szállító.

Fernolendit

A világonlegjobb lábelleni fényesítő és fénycrém mindenféle világos és fekete bőrmek részére, mely kiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált peccsetes, sárga vagy barna bőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad.

Alapított 1832. Gyári raktár Budapest V. Lipót-körút 24. (Briefadresse Wien III Wasche kaufen Sien nur Brunn enseife Mindenütt kapható)

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!

Belépési felhívás.

a Korona Takarékos és Hitelszövetkezet 1905. január hó 1-én kezdődő V. évtársulatába.

A Korona Takarékos és Hitelszövetkezet üzleti tevékenysége a kötelező heti betétekre s az így befolyt összegekre tagjainál olesó kamattal mellett elhelyezendő kölcsönökre terjed ki.

Egy törzsbetét 1 korona, melyre 200—260 korona kölcsön kapható.

Az évtársulatok 5 évre alakítottak, melynek leteltével a befizetett összeg a haszoneredménnyel együtt, mely az eddigiek szerint 6 százalékos, a tagok betétei arányában felosztatik.

Kölcsöneinket a kölcsön tartalmára egyszer s mindenkorra aláírandó bélyegmentes kötelezvényekre adjuk **Kölcsöneink** tehát a váltó kölcsönöknél sokkal előnyösebbek, mert az adós bélyegköltséget takarít meg és nem kell kezesit 3 vagy 4 havonként megújuló a átlásokkal terhelni.

Kölcsönök adatai:

1. A befizetett összeg kilenc-tized részéig;

2. Egy vagy több elfogadható készfizető kezes jótállása mellett, még azon esetben is, ha azok nem szövetkezeti tagok

3. Jelzálog kölcsönök ingatlanokra leendő bekebelezés mellett.

4. Biztosítékul elfogadható értékekre.

1905. január hó 1 től kezdve kölcsönöket utólagos kamat elszámolással is folpösítünk. E kölcsön előnye: **Kamat levonás** nélkül folyósítottak, a kölcsön tartama alatt kamat nem fizetnek, hanem az magában a heti betétben szümmoltatik el.

Ily kölcsönnél minden betét után 200 korona kapható, melyben a kamat s a törlesztési összeg is bentfoglaltatik, sőt a le-számolás alkalmával még körülbelül 15—16 K. felesleg is maradhat, mely összeg a tagoknak kifizettetik.

A kölcsönkérelmek leggyorsabban elintéztetnek.

A szövetkezetnek 3000 tagja van, kik 11.000 betéttel 1130.000 koronát gyűjtötek össze.

Kihelyezett kölcsöneink összege 1.6000.000 koronára rug.

Uj betéti könyvecskék a szövetkezet hivatalos helyiségében Piac u. 6 sz (Dr. Kola féle ház) válthatók, a hol is mindennemű felvilágosítások készsággal megadatnak.

Az igazgatóság nevében;

Dr. Kenézy Gyula. elnök.

ifj. Schwarz Vilmos ügyvezető-igazgató.

Ujévi Ajándékok

legnagyobb választékban kaphatók.

HEGEDÜS és SÁNDOR

előbb László Albert és Társa könyv és papirkereskedésében.

Kossuth-u. 11. sz.

Régi piac utcai helyiségünkben feltűnő olesó árban árusítunk el felmaradt könyveket képeket és zeneműveket

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kítűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST. VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothsehnnek V. Emil, Szile Ferenc, Tóth Béla gyógyszerárában.

Telefon:
281.

BORSY és FARKAS

Telefon:
281.

cukorka-, déligyümölcs és fűszerkereskedése

DEBRECEN, Piac-utca 43. szám.

Van szerencsenk a mélyen tisztelt vevőközönséget értesíteni, hogy a régi és szolidágáról híres „Havas József”-féle cukorka- és fűszerára üzletét **Borsy és Farkas**, utóbbi a Havas cég volt üzletvezetője átvettük a azt jó és friss árukkal felszerelve az eddigi szolid alapon tovább vezetjük. — Szives támogatást kérünk

Tisztelettel

BORSY és FARKAS.

HASZNOS

és kell tudni mindenkinek, hogy
Debrecenben Piac u. 51 sz. alatt
Csanak fűszerüzlet mellett levő

Ruha csarnok

≡ feloszlik, ≡

és az ott raktáron levő minden alkalomra
szükséges férfi-fiu és gyermek ruha

≡ mig a készlet tart ≡

mesés olcsó árért lesz eladva. Mindenki
ragadja meg ezen alkalmat mert ott
kevés pénzért nagy bevásárlást tehet.